

به نام خدا

دانشگاه تهران دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر اصول سیستم های مخابراتی

تمرین کامپیوتری چهارم

محمدحیدری	نام و نام خانوادگی
810197494	شماره دانشجویی
99.10.23	تاریخ ارسال گزارش

فهرست گزارش سوالات

Error! Bookmark not defined.	موال 1
Error! Bookmark not defined.	سوال 2
Error! Bookmark not defined.	موال 3

بخش اول - متغیر های تصادفی ناهمبسته

(part 1.1

دراین قسمت قصدداریم با مفاهیم توضیع توام 2متغیرتصادفی ، توزیع های شرطی و اندکی با مفاهیم توزیع های نرمال و یکنواخت آشنا شویم.

درقسمت اول بااستفاده ازمتلب یک وکتور ازنوع نرمال با میانگین 0 و واریانس 1 تولید میکنیم که 2000 سمپل دارد. همچنین درقسمت بعدی یک وکتور باهمان طول و اما این بار از نوع یکنواخت بین 0 و1 ایجاد میکنیم تا برای پردازش ازآنها استفاده کنیم.

در ادامه histogram این 2وکتور را رسم میکنیم.

توجه شود که برای یکسان شدن اعداد تصادفی که درهربار اجرای کد نمایان میگردند از خط (rng(1) درابتدای کد استفاده شده است.

همچنین برای نمایش هیستوگرام درتمامی این پروژه از bins=100 برای پیدایش بهتر نمودارها استفاده شده است. در ادامه نتیجه این بخش ضمیمه شده است.

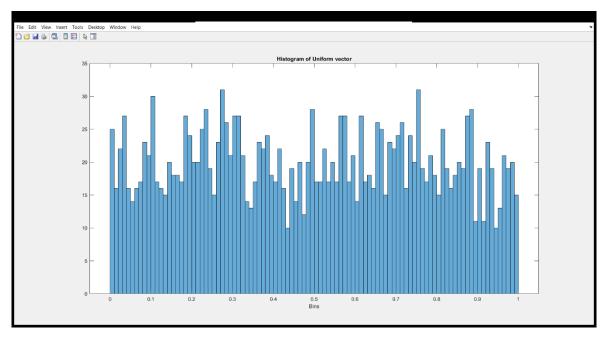

Figure 1

منحنى بالا هيستوگرام يكنواخت ميباشد.

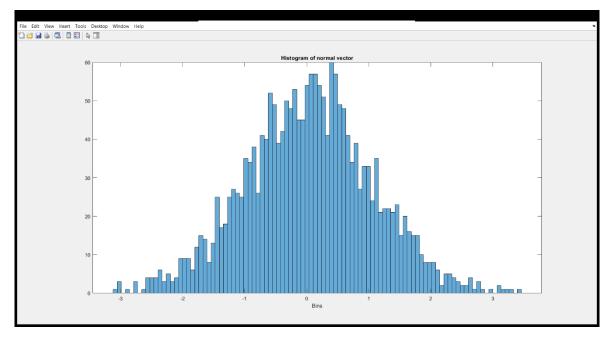

Figure 2

منحنى بالا هيستوگرام نرمال ميباشد.

(part 1.2

دراین قسمت به شبیه سازی عمل چگالی توام متغیرهای تصادفی تعریف شده نرمال و یکنواخت در پلات 2بعدی متلب خواهیم پرداخت.

توجه باین نکته ضروری است که برای نشان دادن توام x,y ازپلات نقطه ای متغیر y برحسب دیگری یعنی x استفاده میکنیم.

برای منحنی های هم احتمال نیز کدی تحت عنوان monhani_hamehteml_func.m نوشته شده که برای هر دالت نرمال و یونیفرم یونیفورم و نرمال یونیفورم منحنی ها درکد رسم شده است که درادامه ضمیمه خواهدشد.

توجه شود که درابتدا منحنی های مربوط به هرکدام ضمیمه شده اند و سپس به توضیح تئوری و توجیه مربوط به هریک خواهیم پرداخت.

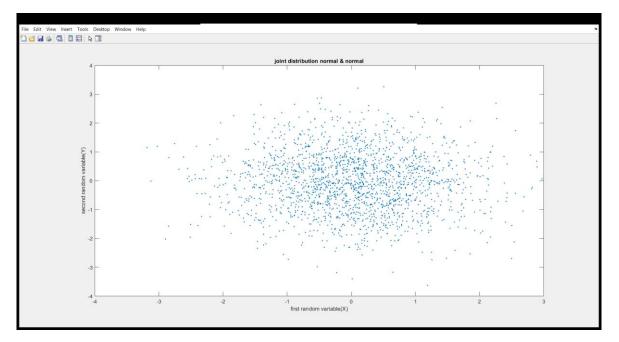

Figure 3

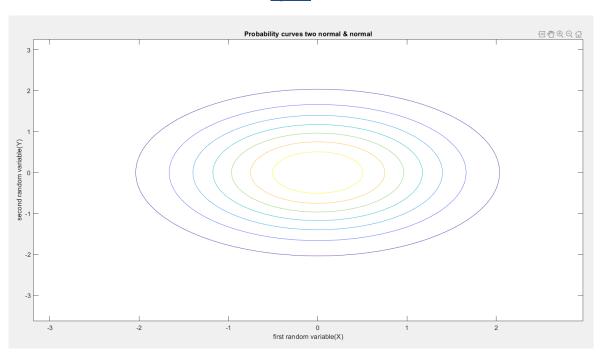

Figure 4

منحنی های بالا مربوط به 2 متغیرتصادفی نرمال میباشد.

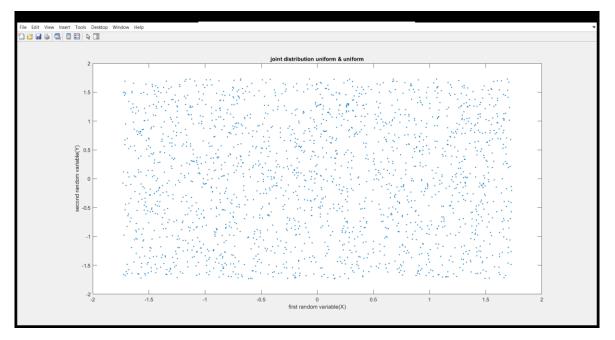

Figure 5

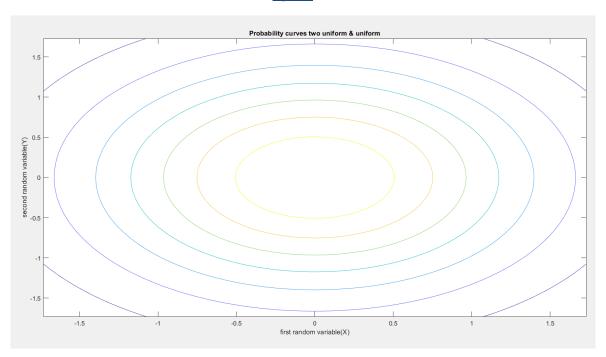

Figure 6

منحنی های بالا مربوط به 2 متغیرتصادفی یکنواخت میباشد.

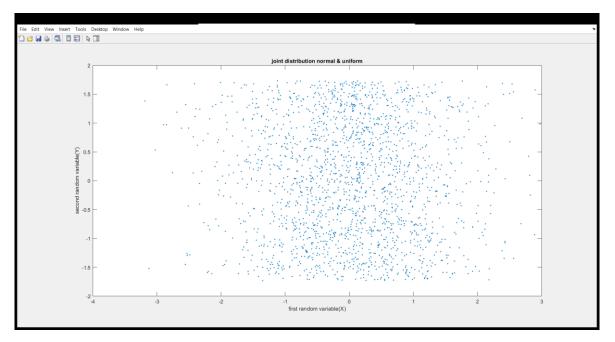

Figure 7

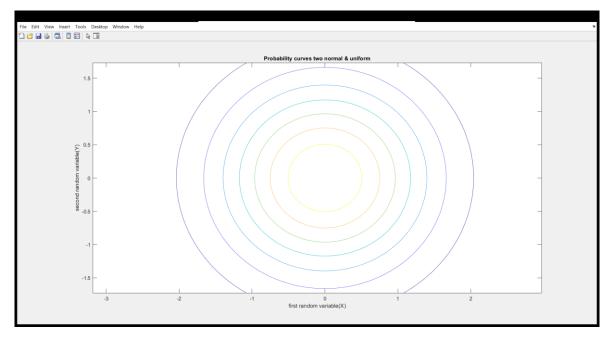

Figure 8

منحنی های بالا مربوط به 2 متغیرتصادفی یکنواخت و نرمال میباشد.

محاسبات مربوط به بدست آوردن مقدار a برای توضیع یکنواخت:

ميخواهيم واربانس برابر 1 باشد لذا:

$$E(x^2) - E(x)^2 = 1 \implies fx(x) = \frac{1}{b-a} = \frac{1}{2a} \int_{-a}^a x^2 \cdot \frac{1}{2a} dx - \int_{-a}^a x \cdot \frac{1}{2a}^2 = 1$$

$$\frac{1}{2a} \left[\frac{a^3}{3} + \frac{a^3}{3} \right] - 0 = 1 \quad \Rightarrow \quad \frac{a^2}{3} = 1 \quad \Rightarrow \quad a^2 = 3 \qquad \Rightarrow \quad a = +\sqrt{3}$$

همانطورکه دیده شد دربالا منحنی های هم احتمال و تابع توزیع توام برای هر3 حالت ترسیم شده است .

حالت نرمال : همانطور که انتظارداشتیم منحنی نقطه ای این قسمت شامل نقطه هایی است که حول نقطه 0 که درواقع میانگین توزیع میباشد با یراکندگی قابل انتظار ترسیم شده اند که کامل شکل توزیع را نمایان میکنند.

منحنی های هم احتمال نیز به صورت دایره هایی هستند و دراین حالت هرچی از نقطه 0و0 دور شویم یراکندگی کمتر میشود که نشان دهنده میزان تابع توام میباشد.

حالت يكنواخت_يكنواخت:

دراین توضیع کاملا با توضیحی یکنواخت با یراکندگی یکنواخت حول 0 و1 روبه رو هستیم همانطور که شکل نشان میدهد و هرچه از مرکز دور شویم بمانند این است که نمی توان منحنی های هم احتمال دقیقی برای آن گزارش کرد و درهمه فضا یکنواخت است.

حالت يكنواخت_نرمال:

دراین حالت نیز روی محوری که حالت یکنواخت را نشان میدهد براکندگی و بخش شوندگی یکسانی خواهیم داشت و اما روی محور مربوط به گوسین با دور شدن از مرکز با کاهش براکندگی نقاط مواجه خواهیم بود.

دراین حالت نیز منحنی های هم احتمال خطوط موازی هستند که با فاصله گرفتن از صفر با احتمال وقوع کمتری خواهند بود.

(part 1.3

یک از مفاهیم مهم در مخابرات توزیع شرطی است چراکه در بیشتر مواقع ما از نتیجه ی یک متغیر تصادفی مطلع هستیم و میخواهیم با استفاده از آن متغیر تصادفی دیگر را تخمین بزنیم.

دراین پارت به بررسی عملی این توضیع بااستفاده ازمتلب خواهیم پرداخت.

درقسمت اول بادردست داشتن 2 توضيع نرمال x,y به ترسيم هيستوگرام شرطي P(x|y=0.5) خواهيم پرداخت.

توضيح الگوريتم كار:

برای محاسبه ی این توضیع شرطی اینطور عمل میکنیم که ابتدا بااستفاده از یک for کل ارایه ی y را پیمایش میکنیم و اندیس درایه هایی از y را که به ازای آنها y در محدوده ی y تا y قرارمیگیرد را پیدا میکنیم و ارایه جدید conditional_vector را با درایه هایی از x که اندیس شان درشرط فوق صدق میکندپر میکنیم.

توجه شود که بدلیل گسسته بودن بررسی ما در متلب از تلرانس بامقدار 0.1 استفاده شده است.

درواقع بااین کار مقادیری از x را که مقدار y شان درشرایط گفته شده صدق میکند را pick up میکنیم که این همان implement کردن توزیع شرطی درمتلب میباشد درادامه منحنی های مربوط به هردو تحلیل ضمیمه شده اند.

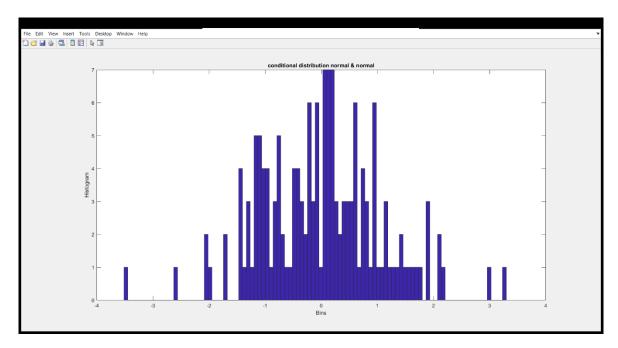

Figure 9

منحني بالا براي توزيع نرمال_نرمال ميباشد. P(xly=0.5)

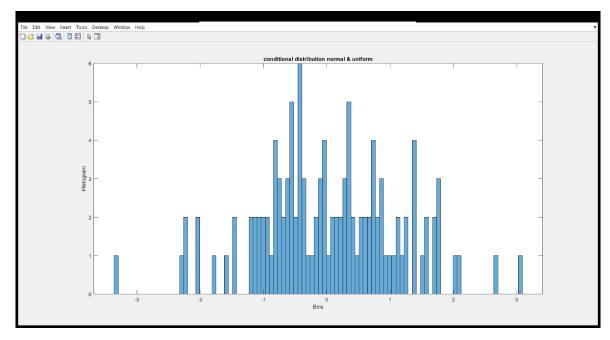

Figure 10

منحنى بالا براى توزيع نرمال يونيفرم ميباشد. P(xly=0.5)

بله همانطورکه منحنی های بالانشان میدهند در هریک فقط سمیل هایی از وکتور تصادفی x برداشته شده است که ایندکس شان در شرط توضیع صدق میکند پس هیستوگرام های بالا درواقع زبرمجموعه هایی از توضیحات حاشیه ای یا marginal یارت قبل میباشند و با توضیعات marginal یارت قبلی تفاوت دارند.

بخش دوم - متغیر های تصادفی همبسته

(part 2.1

دراین قسمت قصدداریم به بررسی یک متغیرتصادفی جدید تحت عنوان Z بپردازیم که به صورت ترکیب خطی 2متغیرتصادفی X,Y که خود وکتورهایی نرمال هستند بپردازیم.

درابتدا بصورت teory اثبات خواهیم کرد که متغیر Z توضیع نرمال با میانگین 0 و واریانس 1 دارد.

اثبات:

$$z=\alpha x+\sqrt{1-\alpha^2 y}\,, -1\leq \alpha \leq 1.$$

$$b=\sqrt{1-a^2}\,y$$
  $\Rightarrow$ $z=ax+by$ $E(z)=E(ax+by)=aE(x)+bE(y)$ ازآنجا که میانگین x,y صفرمیباشد پس میانگین z نیز صفرمیباشد

$$6^{2} = E(z^{2}) = E(a^{2}x^{2} + b^{2}y^{2} + 2abxy) \implies E(z^{2})$$
$$= a^{2}E(x^{2}) + b^{2}E(y^{2})$$

ازآنجا که واریانس a^2+b^2 برابر 1 میباشد پس حاصل واریانس برابر a^2+b^2 میشود.

داريم:

$$b = \sqrt{1 - a^2} y \quad \Rightarrow a^2 + b^2 = 1$$

پس واریانس z نیز همان مقدار 1 میباشد.

حال برای کرلیشن خواهیم داشت:

$$E((x+\tau).z) = E(ax^2 + bxy + ax\tau + bx\tau) = aE(x^2) = a$$

یس مقدار کرلیشن برابر a میباشد.

حال برای اطمینان از صحت محاسبات تئوری برای مقدار دلخواه a=0.6 هیستوگرام توضیع z را رسم خواهیم کرد.

نمودارها درادامه ضمیمه خواهند شد.

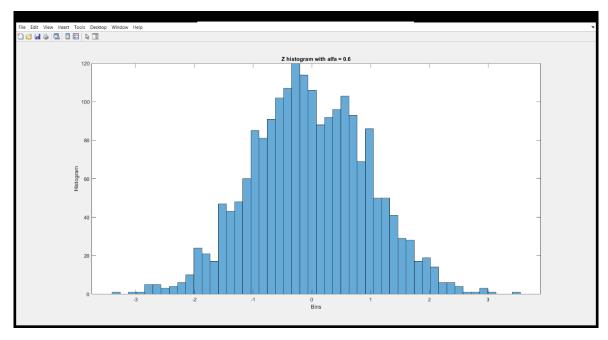

Figure 11

درادامه قصد داریم به صورت عملی نیز کرلیشن بین x,z را ترسیم کنیم و نشان بدیم که درعمل نیز این وابستگی بین x,z رابطه مستقیمی با مقدار a داشته باشد.

ازانجا که دراین قسمت بدنبال یافتن شباهت بین 2 متغیر x,z هستیم که هردو توضیع نرمال بامیانگین 1و1 دارند میتوانیم شباهت کامل بین این 2 متغیر تصادفی را با خط y=x مپ کنیم به این صورت که ازانجا مه این خط تناظر و شباهت یک به یک و کامل میان سمپل های 2 متغیرتصادفی را نشان میدهد میتوانیم از آن به عنوان کرلیشن بسیاربالا بین 2 متغیرتصادفی یاد کنیم .

حال نمودار نقطه ای یا scatterplot را بازای 4 مقدار الفا برای x ,z ترسیم میکنیم که در ادامه منحنی ها پیوست شده است.

طبق بررسی های انجام شده اگر a=1 انتخاب شود منحنی نقطه ای بسیار به خط y=x شباهت دارد که نشان دهنده ی کرلیشن بسیار بالاست و همچنین اگر الفا 0.1 انتخاب شود به معنای کرلیشن بسیار کم است که همانطور که دیده میشود منحنی نقطه ای دراطراف y=x پخش میشود که نشان دهنده ی وابستگی مستقیم کرلیشن به آلفا میباشد که این دارواقع همان راه ساده ای است ک درصورت سوال از آن به عنوان راهی برای یافتن کرلیشن یادشده است.

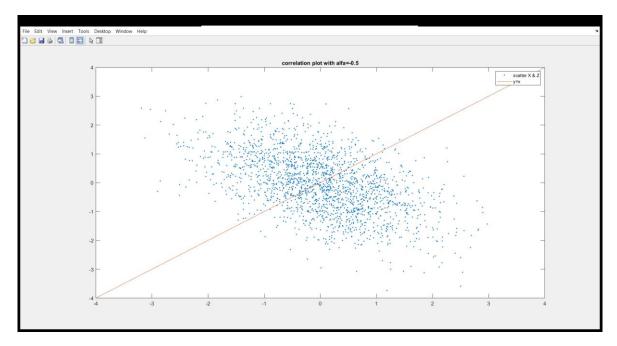

Figure 12

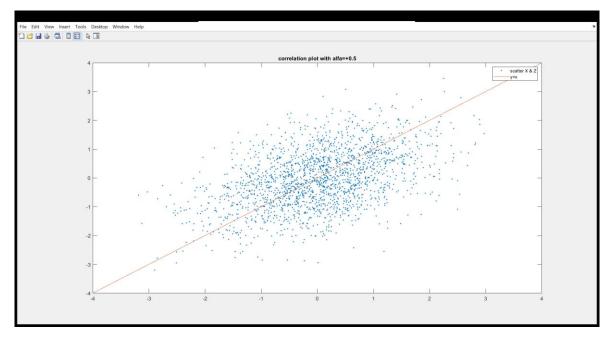

Figure 13

همانطور که دیده میشود به ازای الفا 0.5 تقریبا کرلیشن کمی خواهیم داشت و به ازای الفاهای منفی میزان کرلیشن کاهش می یابد که بدین ترتیب میفهمیم که کرلیشن باعلامت الفا نیز رابطه مستقیم دارد. و به ازای الفا های منفی کرلیشن کاهش می یابد.

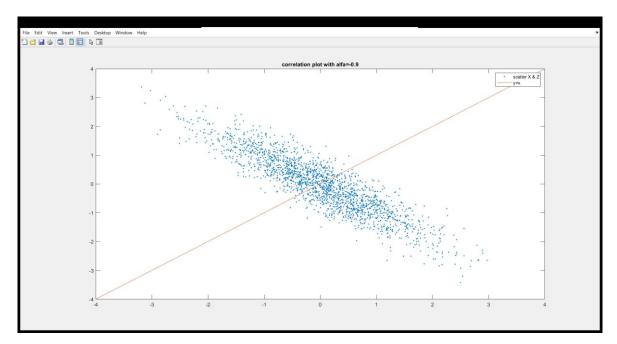

Figure 14

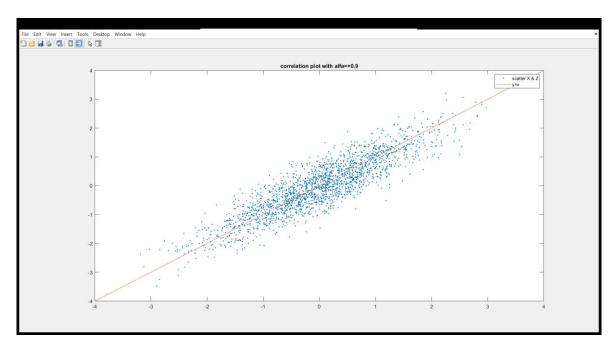

Figure 15

همانطور که دیده میشود به ازای الفا 0.9 تقریبا کرلیشن زیادی خواهیم داشت و بشدت 2متغیر به هم شباهت خواهند داشت و به ازای الفاهای منفی میزان کرلیشن کاهش می یابد که بدین ترتیب میفهمیم که کرلیشن باعلامت الفا نیز رابطه مستقیم دارد.و به ازای الفا های منفی کرلیشن کاهش می یابد.

(part 2.2

دراین قسمت قصدداریم که توضیع های شرطی P(x|z=0.5) و P(x|z=-0.5) را به ازای 2 مقدار مختلف آلفا 0.7 و -0.7 ترسیم کنیم.

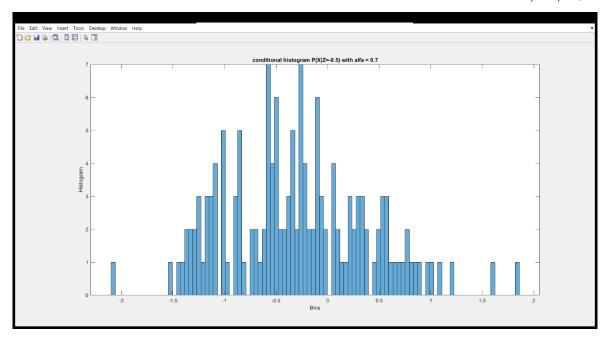

Figure 16

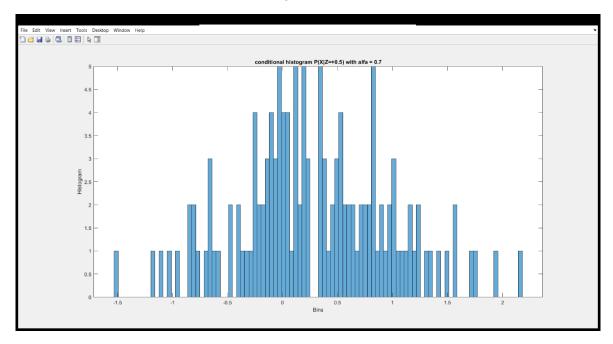

Figure 17

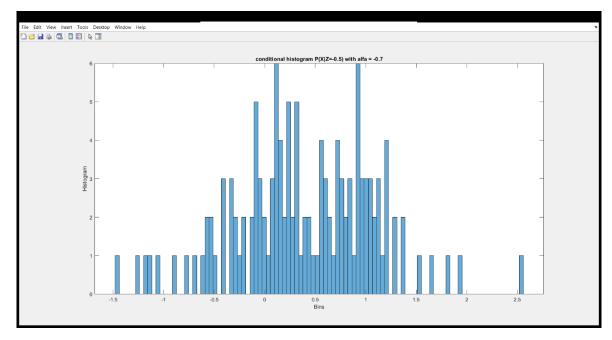

Figure 18

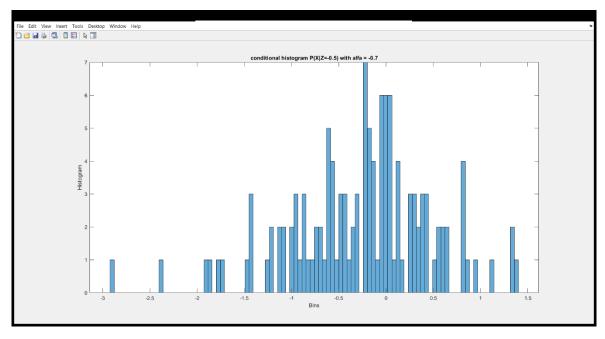

Figure 19

ازآنجا که درتوضیع های شرطی ما به دنبال این هستیم که ببینیم چه مقدار ازداده های z در سمیل های xوجود دارند و یا به عبارتی چه مقدار نمونه ها بهم شبیه هستند و چه مقدار کرلیشن دارند پس درواقع مقدار الفا یا همان کرلیشن به این صورت این مفهوم را که چقد بهم شبیه هستند را در خود ذخیره میکند.

بخش سوم - فرآیند های تصادفی (نویز سفید)

برای نشان دادن و کار کردن با فرآیند های تصادفی از ماتریس های دو بعدی به ابعاد $N \times K$ استفاده میکنیم. در این جا n بیان گر متغیر زمانی است و k هم برابر تعداد متغیر های تصادفی.

نویز سفید گوسی، یک فرآیند تصادفی است که میانگین تمام متغیر های تصادفی در هر لحظه برابر با صفر است و این متغیر های تصادفی هیچ گونه همبستگی ای با هم ندارند . همچنین این نویز ساده ترین مثال از فرآیند های تصادفی است.

(part 3.0

سطرهای ماتریس فوق بیانگرسمپل های متغیرهای تصادفی هستند که درواقع درهرسطر زمان یا n ثابت است. و همچنین ستون های ماتریس بیانگر سمپل های بااندیس یکسان در زمان های مختلف است که درواقع متغیر زمانی میباشند.

(part 3.1

دراین قسمت قصد داریم ماتریس x را به عنوان فرایند یادشده تعریف کنیم و سپس پردازش های لازم را برروی آن انجام دهیم.

برای این کار با پیمایش سطرهای ماتریس توسط دستور for به مقداردهی کردن و ایجاد سطرهای گوسیین با میانگین 0 و واریانس1 خواهیم پرداخت.

درادامه قرار است یک بردار ایجاد کنیم که هردرایه ازآن میانگین متغیرهای تصادفی مربوط به همان سطرخواهد بود. درادامه مراحل همین میانگین را به صورت زمانی میگیریم و در xk ذخیره میکنیم. درادامه خروجی های ضمیمه شده.

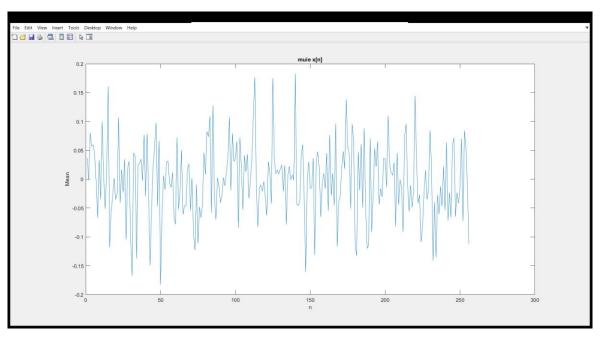

Figure 20

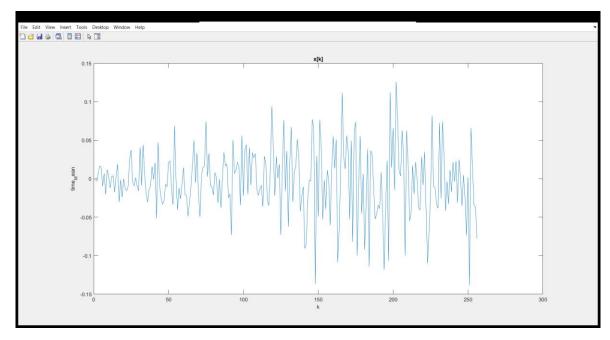
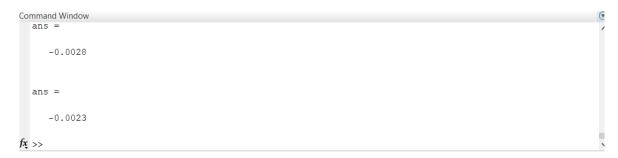

Figure 21

همانطور که در commandwindow نشان داده شده است میانگین هر دو بردارهای زمانی و بردارمیانگین درراستای ستون ها برابر صفراست. پس میتوانیم بگوییم که این فرایند یک فرایند ergodic درمیانگین میباشد.

درنهایت نیزباتوجه به این موضوع که درفرایندهای ergodic بادیدن ویژگی های یک سمپل میتوان به ویژگی های کل فرایند پی برد این فرایند را میتوان ergodic پنداشت .

تحلیل ریاضی ان نیز مطابق بالا میباشد که به صورت عملی درمحیط متلب انجام شده است. علت اینکه این مقدار دقیقا صفر نشده است این است که ماتریس ما متناهی فرض شده است.

(part 3.2

دراین قسمت 2 سطر دلخواه ازماتریس x را به عنوان متغیرتصادفی انتخاب میکنیم و scatterplot آنرا به همراه خط y=x رسم میکنیم تا بتوانیم شباهت و کرلیشن بین این 2متغیرتصادفی را درمتلب نشان دهیم.

توجه شود که من سطرهای 1و2 را برای بررسی انتخاب کرده ام.

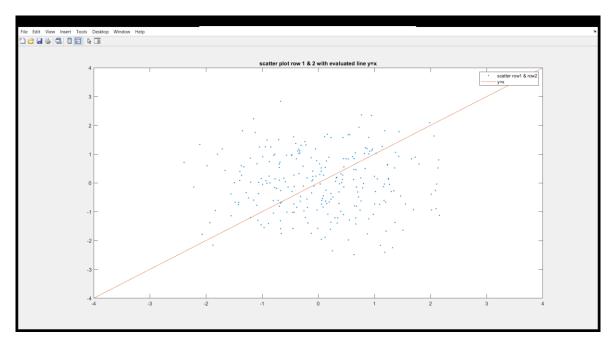

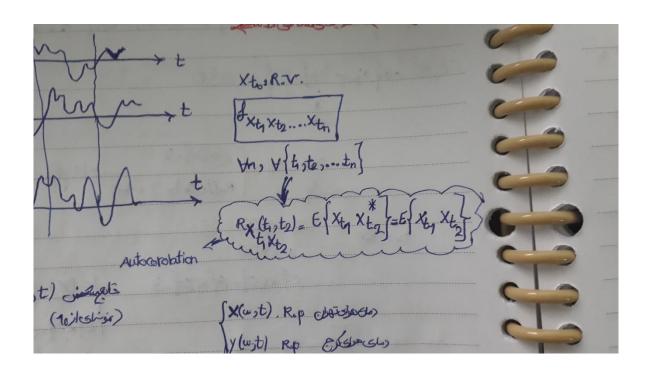
Figure 22

همانطور که از scatterplot بالا دیده میشود توزیع مشترک اینها یک توضیع توام نرمال میباشد که حول صفر و صفر به صورت دوایری پراکنده شده اند همانطور که منحنی بالا نشان میدهد correlation بین این 2 متغیر بسیار کم بودخ ومقدار دقیق همبستگی توسط تابع متلب ()corrcoef محاسبه شده که صحتی بر نمودار ماست و این مقدار همبستگی درزیر امده است.

مقدار نزدیک به صفر 0.0049 میباشد.

یس این فرایند همبسته نمیباشد.

فرمول همبستگی بین 2 متغیرتصادفی انتخاب شده از فرایند مطابق شکل بالا میباشد. که دراینجا هردو متغیر نرمال با میانگین 0 و1 میباشند. پس مستقل اند.

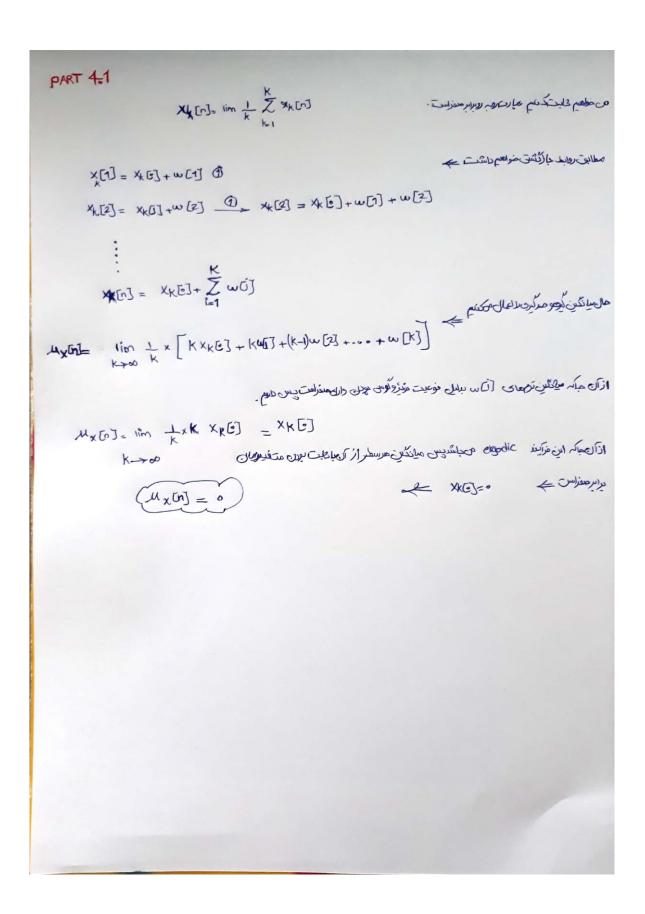
 $Rx(n1,n2)=E\{Xn1,Xn2\}$

بخش چهارم Random Walk Process

مفاهیم قابل درک در این بخش: استفاده از مفهوم مهم process walk random در فرآیند های تصادفی. $x[n] = x[n-1] + \omega[n]$ (2)

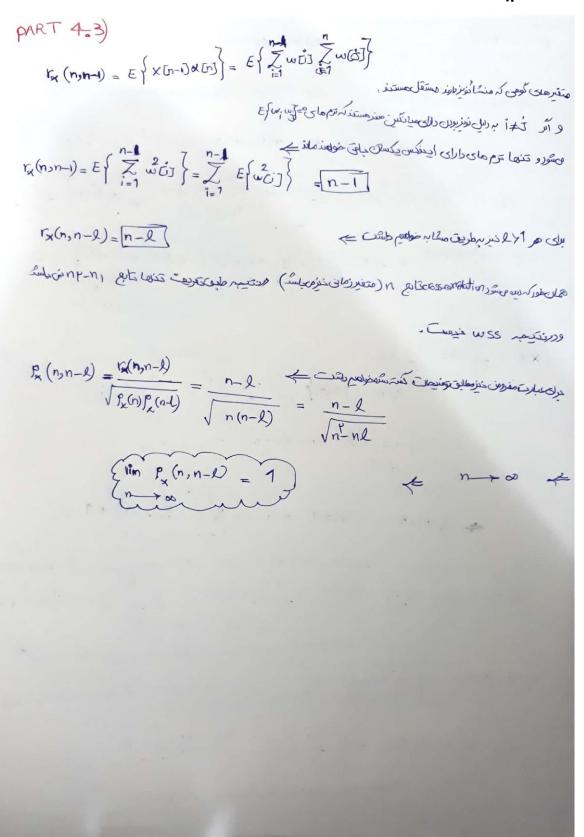
که در آن w[n] یک WGN است. این فیلتر همبستگی بین نمونه های پی در پی w[n] را نشان مید هد. در ابتدا به صورت نظری نشان میدهیم این فیلتر کورلیشن را نشان میدهد و در ادامه با استفاده از ابزار متلب آن را مدل میکنم.

(part 4.1

(part 4.2

(part 4.3

(part 4.4

دراین قسمت نیز ابتدا به تولید ماتریس white guassian noise میپزدازیم و سپس بااستفاده ازدستور filter فرایند random_walk را تعریف میکنیم. که ترسیم ماتریس آن درزیر نشان داده شده است.

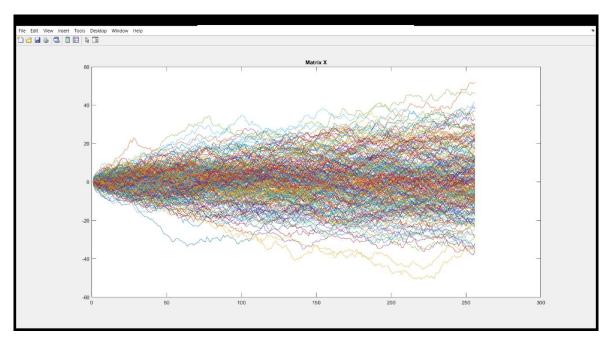

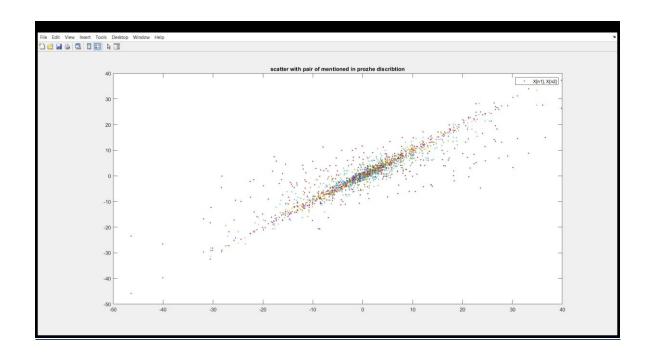
Figure 23

درتحلیل شکل بالا میتوان مطابق روابط تیوری گفت که اولا فرایند از صفر شروع شده است که درشکل بالا نیز همین طور است. همچنین مطابق ماتریس مفروض ما 256 متغیرتصادفی داشتیم درلحظات مختلف که ازنجا که فرایند رندوم واک درلحظه ی n ما یک متغیر تصادفی همچنان با میانگین درلحظه ی n ما یک متغیر تصادفی همچنان با میانگین و واریانس جمع یکسری فرایندگوسی خواهیم داشت که درنتیجه واریانس مقدار n راخواهد داشت پس همانطور که انتظار داشتیم باافزایش n پراکندگی سمپل ها افزایش می یابد که کاملا روند نموداربالا را به رخ میکشد. توجه شود که میانگین ها همچنان صفراست.

درادامه برای بررسی wssبودن این فرایند یکسری زوج هایی که اختلاف n1,n2 متناظرشان یکسان و برابر مقدار 9 میباشد را انتخاب میکنیم و در واقع بااین کار سعی میکنیم تابعیت τ=n2-n1 را بسازیم و بررسی کنیم که ایا نمودارهای بدست آمده ازهریک از این 4 جفت متاظر یکسان هستند یا نه که دقیقا شرط تحقق wss بودن را برآورده میسازد.

اما همانطور که دیده میشود نمودارهای حاصل مشابه یکدیگر نمیباشند ودرنتیجه فرایند wss نمیباشد.

در ادامه منحنی های مربوط به تحلیل این قسمت ضمیمه شده است.

همانطور که دیده میشود باوجود اینکه در مقادیر دامنه تمامی جفت ها دارای اختلاف یکسان n2-n1 می باشند انتظار داشتیم که باوجود تفاوت در مقادیر n1,n2 نمودارها یکی میشد درحالی که این چنین نمیباسد.

(part 4.5

دراین قسمت تابع cross_correlation را با پیمایش توسط یک for با میانگیری از سطرهای متناظر تشکیل میدهیم و سپس آنرا با مقدار تیوری بدست امده در پارت های قبل که n-1 میباشد تواما دریک plot رسم میکنیم.

خروجی مطابق شکل زبراست.

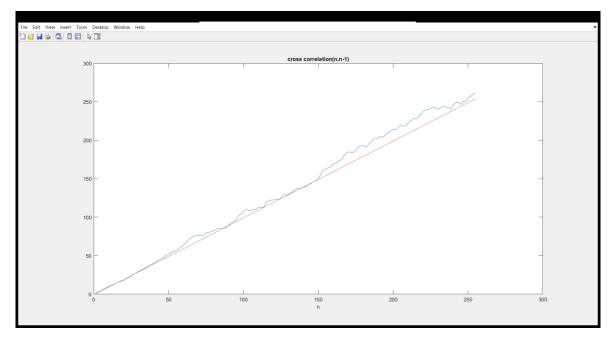

Figure 24

همانطور که دیده میشود این 2 منحنی باتقریب خوبی روی یکدیگر سوار میشوند وازانجا که دراین مثال ما ماتریسی با ابعاد 256*256 انتخاب کردیم نتیجه دقیقا با تیوری یکی نشد درحالی که اگر n به بینهایت میل کند این 2منحنی کاملا یکسان خواهند شد.